

Notat

Til Klima-, Miljø- og Teknikudvalget

Muligheder for hel eller delvis skattefinansiering af Fortovsordningen og Facademeterordningen

Resumé

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget har ønsket at blive orienteret om mulighederne for hel eller delvis skattefinansiering af Fortovsordningen og Facademeterordningen. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen konkluderer, at fuld skattefinansiering er mulig under forudsætning af, at de nuværende, grundejerbetalte ordninger ophæves. Delvis skattefinansiering af selve renholdelsen er ikke mulig, mens kommunens administration af ordningerne som er delvist grundejerbetalt, kan gøres fuldt skattefinansieret. Skattefinansiering forudsætter, at der afsættes finansiering ved kommende budgetforhandlinger.

Sagsfremstilling

Borgerrepræsentationen vedtog den 18. december 2025 et nyt administrationsgrundlag for Fortovsordningen og Facademeterordningen. Med beslutningen blev også vedtaget to ændringsforslag; ÆF1: "at finansiering til analyse mhp. hjemtagning af ordningen, jf. politisk handlerum, henvises til Overførselssag 2025-2026" og ÆF2: "at forvaltningen pålægges at undersøge, om - og i givet fald hvordan - lovgivningen giver mulighed for at udføre helt eller delvist skattefinansieret fortovsrenhold."

Forvaltningen har udarbejdet et budgetnotat, jf. ÆF1 om analyse af mulighederne for hjemtagning af fortovsordningerne. Hvis denne analyse bliver fremmet i budgetforhandlingerne, vil den omfatte muligheder for genopbygning af driftskapacitet, udgifter til dette samt udgifter til selve driften.

Nærværende notat vedrører alene de juridiske muligheder for skattefinansiering af fortovsrenholdelsen, jf. ÆF2, uanset om den gennemføres som udliciteret - eller som egen drift.

Grundlaget for fortovs- og facademeterordningerne er beskrevet kort som baggrund for gennemgangen af mulighederne for skattefinansiering.

06-03-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 1091

Dokumentnummer i F2
238139

Sagsnummer i eDoc
2026-0016249

Parker, Kirkegårde og Renhold

Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Grundlaget for de nuværende fortovsordninger

Fortovsrenholdelse er efter vejloven, som udgangspunkt kommunens ansvar. §64 i vejloven giver kommunen mulighed for at overdrage renholdelse til de tilstødende grundejere, hvilket Københavns Kommune har benyttet sig af i omkring 50 år. Hvor ansvaret er overdraget til grundejerne, giver §72 i vejloven desuden kommunen mulighed for at varetage renholdelsen for grundejernes regning. Det har kommunen benyttet sig af på de fortovsstrækninger, kommunen har udpeget til Fortovsordningen og Facademeterordningen.

Det betyder, at de renholdelsesforpligtelser, der er pålagt grundejerne, varetages af kommunen eller dennes leverandør for grundejernes regning. Grundejerne betaler kommunen for renholdelsen som fortovstakster plus et administrationstillæg, som dækker en del af kommunens administrationsudgifter.

Fuld skattefinansiering på udvalgte fortove er mulig, hvis de nuværende ordninger nedlægges

Forvaltningen vurderer, at Fortovsordningen og Facademeterordningen, som i dag hviler på vejlovens §§ 64 og 72 ikke kan skattefinansieres i deres nuværende form, idet en sådan finansiering vil indebære en usaglig begunstiggelse af de omfattede grundejere.

En fuld skattefinansiering af renholdelsen inden for de nuværende ordninger forudsætter derfor, at selve ordningerne jf. §§ 64 og 72 ophæves. Renholdelsespligten, som jo overalt i København er overdraget til de tilstødende grundejere, skal desuden hjemtages til kommunen indenfor de nuværende fortovsordninger.

Herefter vil renholdelsen indenfor de nuværende ordninger ske som en kommunal opgave finansieret via skatten. Der ligger ikke heri et krav om, at selve renholdelsesudførelsen skal varetages af kommunale medarbejdere, idet den kan udliciteres.

En fuld skattefinansiering af renholdelsesopgaven vil afhænge af, at der bliver afsat midler ved kommende budgetforhandlinger.

Delvis skattefinansiering af renholdelsen ikke mulig

Forvaltningen vurderer, at der ikke er hjemmel i vejloven til at gennemføre delvis skattefinansiering af Fortovsordningen og Facademeterordningen, hvormed kommunen betaler en del af udgifterne, mens ordningerne samtidigt opretholdes som brugerbetalingsordninger efter vejlovens §§ 64, 72. Når kommunen efter vejloven har truffet afgørelse om, at grundejerne skal renholde fortov mv. ud for deres ejendom, er det forvaltningens juridiske vurdering, at kommunen ikke kan siges at have en saglig interesse i samtidig at subsidiere grundejerne, idet formålet med en sådan

subsidiering (renhold) allerede er tilgodeset med afgørelsen. Der bliver på denne baggrund tale om en usaglig begunstiging af grundejerne.

Skal fortovsordningen fortsat takstfinansieres, fremgår det eksplicit af vejlovens § 137, at kommunen skal sikre, at når den udfører arbejder for borgernes regning, da skal arbejdet udføres billigst muligt. Videre fremgår det af bestemmelsen, at dette skal ske ved, at kommunen indhenter tre tilbud på det påbudte arbejde. Samtidig skal udbudslovens regler overholdes.

Det er således ikke muligt indenfor de gældende juridiske rammer helt eller delvist at skattefinansiere fortovsordningen, samtidig med at grundejernes forpligtelser fastholdes.

Bortfald af grundejerbidraget til administrationsudgifter er mulig

Københavns Kommune medregner i dag i overensstemmelse med vejloven et administrationstillæg på 9 % af renholdelsesudgiften, som grundejerne betaler for kommunens dokumenterede administrationsudgifter i ordningerne. Administrationstillægget må jf. vejloven maksimalt udgøre 9% af kontraktsummen, hvilket aktuelt svarer til 2,3 mio. kr. selvom forvaltningens administrationsudgifter er noget højere. Forvaltningen vurderer, at grundejernes betaling af dette administrationstillæg kan bortfalde helt eller delvist og i stedet være skattefinansieret. Et helt eller delvist bortfald af det grundejersbetalte administrationstillæg forudsætter ligeledes, at der afsættes midler i kommende budgetforhandlinger.

Politisk handlerum

Et eller flere udvalgsmedlemmer kan pålægge forvaltningen at udarbejde en sag til behandling på et kommende møde i Klima-, Miljø- og Teknikudvalget om muligheden for at ophæve de grundejersbetalte renholdelsesordninger, herunder administrationstillægget og etablere skattefinansierede ordninger ved at henvise finansiering til kommende budgetforhandlinger.

Videre proces

Når Klima-, Miljø- og Teknikudvalget er orienteret, vil forvaltningen fortsætte forberedelserne af genudbuddet af Fortovsordningen med henblik på kontraktstart den 1. januar 2027.

Rikke Skovbølling Brandt
Vicedirektør.